

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501002 Geografia i ordenació del territori	OT	3	0
2501002 Geografia i ordenació del territori	OT	4	0
2501919 Estadística Aplicada	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Ricard Morén Alegret

Correu electrònic: Ricard.Moren@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Altres indicacions sobre les llengües

També caldria la lectura de texts en altres llengües científiques habituals a Europa, com l'anglesa i la castellana.

Prerequisits

Haver assolit de forma adequada els coneixements impartits a les assignatures de grau cursades prèviament al llarg del primer curs i el segon curs.

Hi ha programades lectures en anglès, català i castellà, el que fa altament recomanable el coneixement d'aquestes llengües, especialment a nivell de lectura. A més, de forma puntual, es pot proposar la lectura de breus texts en francès i/o portuguès.

Es tracta d'una assignatura en xarxa de segon semestre i que es realitza fonamentalment via campus virtual, així que caldria tenir una bona connexió a Internet al llarg de tot el semestre. A més, abans de matricular-se, l'alumnat hauria de comprovar que li és possible participar a les poques activitats presencials previstes (trobadra presencial i sortida de camp del mateix dia, així com proves d'examen d'avaluació/re-avaluació), doncs l'assistència aquells dies és necessària.

Objectius

L'assignatura té com a principals objectius dotar a l'estudiant de les principals eines conceptuals i teòriques existents per abordar l'estudi de les migracions de la població humana, així com analitzar les característiques d'alguns dels principals moviments migratoris -tant interns com externs- que tenen com a territori de referència Europa, així com els casos particulars de Catalunya i Espanya en conjunt.

Altres objectius són desenvolupar les capacitats de treball autònom de l'estudiant i, en aquest context, ajudar a formar una actitud crítica basada en el rigor científic i humanístic envers el tractament i l'estudi de les migracions humanes.

Competències

Geografia i ordenació del territori

- Analitzar i interpretar problemes demogràfics.
- Desenvolupar estratègies d'anàlisi, síntesis i comunicació que permetin transmetre la Geografia en entorns educatius.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Sintetitzar i transmetre les problemàtiques geogràfiques als mitjans de comunicació.

Estadística Aplicada

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Interpretar resultats, extreure conclusions i elaborar informes tècnics.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Resumir i descobrir patrons de comportament en l'exploració de les dades.

Resultats d'aprenentatge

1. Classificar els problemes relacionats amb els diferents fenòmens demogràfics.
2. Contrastar i comparar dades geogràfiques rellevants.
3. Contrastar i comparar diferents interpretacions de fenòmens demogràfics i migratoris.
4. Contrastar i comparar les diferents interpretacions dels fenòmens demogràfics i migratoris en entorns educatius.
5. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
6. Explorar els fenòmens demogràfics a diferents escales regionals i veure si presenten patrons de comportament.
7. Exposar, als mitjans de comunicació, les problemàtiques geogràfiques relacionades amb el procés migratori.
8. Participar en debats geogràfics respectant les opinions dels altres participants.
9. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Continguts

Principals continguts:

1. Introducció a l'estudi de la mobilitat i la migració
2. Propostes teòriques relacionades amb les migracions humanes
3. Fonts de dades i d'informació en l'àmbit de les migracions i tècniques d'anàlisi
4. Poblament i migracions a Espanya i Catalunya
5. Migracions internacionals a Europa en un context global

Metodologia

En tractar-se d'una assignatura oferta en la modalitat d'estudis en xarxa, els continguts de l'assignatura es desenvoluparan mitjançant les següents activitats:

- Lectura per part de l'alumnat d'aportacions del professor a través de la publicació de notícies rellevants sobre migracions al campus virtual.
- Lectura per part de l'alumnat de materials docents, llibres acadèmics i articles de revistes científiques. Les lectures seran útils tant pel treball de curs com per les proves d'examen.

- Indicacions i comentaris per l'elaboració d'un treball de recerca individual exploratoria sobre migracions..
- Indicacions per la preparació i realització d'examen sobre els continguts de l'assignatura.
- Indicacions per la realització durant la trobada presencial d'una pràctica presencial i una breu sortida de camp (amb informe posterior), així com per la realització de debats amb participació de l'alumnat en forums al campus virtual sobre qüestions migratòries.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Indicacions per la preparació i realització d'examen (2 parts) sobre els continguts de l'assignatura	12	0,48	1, 2, 4, 7
Indicacions per la realització durant la trobada presencial d'una pràctica i una breu sortida de camp presencials (amb informe posterior), així com per la realització de debats en forums al campus virtual sobre migracions	26	1,04	2, 3, 4, 7
Tipus: Supervisades			
Indicacions i comentaris per l'elaboració d'un treball de recerca individual exploratoria sobre migracions	5	0,2	1, 2, 4
Tipus: Autònomes			
Lectura per part de l'alumnat d'aportacions del professor a través de la publicació de notícies rellevants sobre migracions al campus virtual	15	0,6	2
Lectura per part de l'alumnat de materials docents, llibres acadèmics i articles de revistes científiques. Les lectures seran útils tant pel treball de curs com per les proves d'examen.	60	2,4	2, 4

Avaluació

*L'avaluació es realitzarà a partir de les següents evidències d'aprenentatge:

- 1) Resultats de la realització d'un examen individual presencial basat en els continguts de l'assignatura i que constarà de dues proves: una primera part constarà de preguntes sobre conceptes o termes clau i, d'altra banda, una segona part constarà del comentari d'una figura, un mapa o una taula.
- 2) Presentació de dues parts d'un treball de curs. Es tracta d'un treball de recerca individual exploratoria (fonamentalment basat en fonts estadístiques, documentals, bibliogràfiques, hemerogràfiques i cartogràfiques) sobre les migracions internes i internacionals en dos territoris acordats amb el professorat. El treball s'elaborarà en dues etapes:
 - 2a) Redacció d'una introducció preliminar del treball amb les hipòtesis i qüestions prèvies, un índex dels temes a tractar i una proposta de fonts i bibliografia que es volen consultar. La llargària màxima serà de dos fulls (DIN A4, lletra Times, 12pt.). Les referències bibliogràfiques es citaran d'acord amb la normativa per autors/es de la revista Documents d'Anàlisi Geogràfica.
 - 2b) Lliurament del treball de recerca de final de curs: construint sobre la feina feta al llarg del curs, presentació d'un treball de recerca amb una llargària màxima de 8000 paraules en DIN A4 (annexes a part). Caldrà triar un títol global del treball, el qual estarà compostat per a) una introducció amb les hipòtesis i qüestions prèvies actualitzades; b) una exposició dels resultats obtinguts, citant sempre les fonts de dades i d'informació

emprades, així com una discussió crítica dels mateixos; c) unes conclusions amb reflexions personals; d) un llistat de bibliografia; i e) uns annexos estadístics i cartogràfics.

3) Realització de pràctiques presencials introductòries a les migracions a nivell conceptual el dia i al lloc de la trobada presencial.

4) Participació a breu sortida de camp el dia de la trobada presencial pels voltants del campus de Bellaterra (e.g. a Badia del Vallès) i, posteriorment, realització d'informe sobre la sortida.

5) Participació activa a fòrums via campus virtual sobre varis aspectes dels continguts de l'assignatura.

Es valorarà la participació als forums del campus virtual i a la trobada presencial.

***Qualificació:**

- Les dues parts de l'examen suposen un 10% de la nota final cadascuna (20% en total de la nota final).
- Presentació escrita de la part introductòria del treball de curs (10% de la nota final)
- Presentació escrita del treball final de recerca exploratòria (30% de la nota final)
- Participació activa als fòrums del campus virtual (15% de la nota final).
- Pràctiques presencials (10% de la nota final).
- Participació a la sortida de camp i informe posterior sobre la mateixa (15% de la nota final).

Es valorarà la participació als forums, a la trobada presencial i a altres activitats al llarg del curs.

Atenció: La copia o plagi de material, documents, publicacions, etc. en qualsevol treball o activitat de l'assignatura suposarà una qualificació de zero. Recordem que es considera "còpia" un treball que reproduïx tot o gran part del treball d'un/a altre/a company/a. "Plagi" és el fet de presentar tot o part d'un text d'un autor com a propi, sense citar les fonts, siguin en paper o en format digital. Veure documentació de la UAB sobre "plagi" a: http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html

***Re-avaluació:**

La re-avaluació es realitzarà seguint els mateixos criteris que l'avaluació. Només es podran re-avaluar les parts suspeses o no avaluades durant el període d'avaluació.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Pràctiques, informes i participacions a fòrums	40% (10%+15%+15%)	10	0,4	3, 5, 7, 8, 9
Treball de final de curs basat en recerca exploratòria sobre migracions	30%	15	0,6	1, 2, 4, 6
Treball introductori a la recerca exploratòria sobre migracions	10%	5	0,2	1, 4
1ª part de l'examen	10%	1	0,04	2, 3
2ª part de l'examen	10%	1	0,04	1, 3, 4

Bibliografia

* Alguna bibliografia bàsica:

ABULAFIA, D. (2011) *The Great Sea: A Human History of the Mediterranean*, London: Penguin Books [traducció al castellà de 2013 per editorial Crítica].

BOYLE, P.; HALFACREE, K.; ROBINSON, V. (1998), *Exploring Contemporary Migration*, Harlow (UK): Longman.

CASTLES, S.; MILLER, M. (2009), *The Age of Migration. International Population Movements in the Modern World*, Londres: Palgrave-MacMillan (4a edició).

CLOCHARD, O. (ed.) (2012) *An Atlas of Migrants in Europe. A Critical Geography of Migratory Politics*, París: Armand Colin (2a edició; l'original en francès es titula *Atlas des migrants en Europe : géographie critique des politiques migratoires*, publicat per la mateixa editorial).

DEVOTO, F.J. (1992) *Movimientos migratorios. Historiografía y problemas*, Buenos Aires: CEAL.

GUIBERNAU, M.; REX, J. (eds.) (2010) *The Ethnicity Reader. Nationalism, Multiculturalism and Migration*, Cambridge: Polity Press.

IREDALE, R.R.; GUO, F. (eds.) (2015) *Handbook of Chinese Migration. Identity and Wellbeing*, Cheltenham, UK: Edward Elgar Publishing.

ISHITAKA, Y.; MONTANARI, A. (eds.) (2003) *The New Geography of Human Mobility. Inequality Trends*, Roma: Home of Geography / IGU / SGI.

JOLY, D. (ed.) (1998) *Scapegoats and Social Actors. The Exclusion and Integration of Minorities in Western and Eastern Europe*, London: Macmillan.

KONDO, A. (ed.) (2001) *Citizenship in a Global World. Comparing Citizenship Rights for Aliens*, New York: Palgrave.

LIVI BACCI, M. (2012) *Breve historia de las migraciones*, Madrid: Alianza Editorial (edició original en italià de 2010 titulada *In cammino. Breve storia delle migrazioni*).

MALGESINI, G.; GIMÉNEZ, C. (2000) *Guia de conceptos sobre migraciones, racismo e interculturalidad*, Madrid: Catarata (2ª ed.).

MARTINIELLO, M.; RATH, J. (eds.) (2010) *Selected Studies in International Migration and Immigrant Incorporation*, Amsterdam: IMISCOE / Amsterdam University Press.

NAIR, P. (2006) *Rumbo al norte. Inmigración y movimientos culturales entre el Magreb y España*, Barcelona: Ediciones Bellaterra.

PASTORE, F.; PONZO, I. (eds.) (2016) *Inter-group Relations and Migrant Integration in European Cities. Changing Neighbourhoods*, Heidelberg / New York: Springer Open / IMISCOE (Accès obert: <http://link.springer.com/book/10.1007/978-3-319-23096-2>).

ROBINSON, V. (ed.) (1996) *Geography and Migration*, Cheltenham, UK / Brookfield, US, An Elgar Reference Collection.

SIMON, G. (ed.) (2015) *Dictionnaire des Migrations Internationales*, Paris : Armand Colin.

SMITH, D.P.; KING, R. (2012) "Special Issue: Re-Making Migration Theory: Transitions, Intersections and Cross-Fertilisations", *Population, Space and Place*, 18 (2), 127-224 (Accès via UAB: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/psp.v18.2/issuetoc>).

ZINCONI, G.; PENNINX, R.; BORKERT, M. (eds.) (2011) *Migration Policymaking in Europe. The Dynamics of Actors and Contexts in Past and Present*, Amsterdam: IMISCOE / Amsterdam University Press.

* Algunes revistes de referencia especialitzades en migracions humanes:

Asian and Pacific Migration Journal

Crossings

Frontera Norte

International Migration

International Migration Review

Journal of Ethnic and Migration Studies

Journal of Immigrant and Refugee Studies

Journal of Intercultural Studies

Journal of International Migration and Integration

Migraciones

Migraciones Internacionales

Migration Letters

Migration Policy Practice Journal

Migration Profiles

Migration Studies

Mobilities

New Community

Nomadic Peoples

Revue Européenne des Migrations